

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій**  
**Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**  
**Факультет пожежної та техногенної безпеки**  
**Кафедра права та менеджменту у сфері цивільного захисту**

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)**

### **ОК 1.1.2 «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці»**

освітньо-наукова програма «Управління проєктами»

для третього (доктора філософії) рівня вищої освіти

за спеціальністю 073 Менеджмент

**Львів 2024**

**РОЗРОБНИК**

Професор кафедри соціальної роботи,  
управління та суспільних наук, доктор  
педагогічних наук, професор

Григорій ВАСЯНОВИЧ

« 23 » серпня 2024 р.

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Начальник кафедри права та менеджменту  
у сфері цивільного захисту  
кандидат юридичних наук, доцент

Андрій САМІЛО

« 23 » серпня 2024 р.

**ПОГОДЖЕНО**

Професор кафедри права та менеджменту у  
сфері цивільного захисту, доктор технічних  
наук, професор, гарант освітньої програми  
«Управління проєктами» третього (доктора  
філософії) рівня вищої освіти

Олег ЗАЧКО

«23» серпня 2024 р.

**ПОГОДЖЕНО**

Заступник начальника факультету пожежної  
та техногенної безпеки  
кандидат технічних наук, доцент

Андрій ДОМІНІК

« 30 » серпня 2024 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту,  
протокол від «23» серпня 2024 №18

Розглянуто Вченою радою факультету пожежної та техногенної безпеки, протокол  
від «30» серпня 2024 №1

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище начальника кафедри					

## 1. Загальна інформація

<b>Назва дисципліни</b>	Етика та академічна доброчесність в освіті і науці
<b>Статус дисципліни</b>	Нормативна
<b>Рівень вищої освіти, форма навчання</b>	Третій, денна форма
<b>Освітньо-наукова програма</b>	Управління проєктами
<b>Спеціальність</b>	073 Менеджмент
<b>Рік навчання, семестр</b>	1-й рік (1, 2-й семестри)
<b>Мова викладання</b>	Українська
<b>Викладач</b>	Васянович Григорій Петрович, д. пед. наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
<b>E-mail</b>	<a href="mailto:g.vasyanovych@ldubgd.edu.ua">g.vasyanovych@ldubgd.edu.ua</a>
<b>Сторінка курсу в ВУ</b>	<a href="http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3058">http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3058</a>
<b>Консультації</b>	Згідно з розкладом консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук. Також можливі он-лайн консультації через MS Teams, Skype, WhatsApp або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

## 2. Анотація до курсу

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент передбачає оволодіння здобувачами низки фахових компетенцій в галузі етики та академічної доброчесності. Навчальна дисципліна покликана сформувати у здобувачів уявлення про етику викладача та науковця; відповідність педагога вимогам сучасної вищої школи; наукову діяльність як атрибут професійної діяльності педагога у закладі вищої освіти; роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти; нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу; основні форми порушення академічної доброчесності в освіті і науці; коректну роботу з джерелами наукового дослідження; відповідальність за порушення академічної доброчесності.

### Перелік попередніх та супутніх і наступних освітніх компонентів

<b>Попередні освітні компоненти</b>	<b>Супутні і наступні освітні компоненти</b>
-	ОК 1.1.1. Академічне письмо англійською мовою ОК1.1.5. Сучасні освітні технології у вищій школі ОК 1.1.3. Наукові студії

### 3. Мета і завдання курсу

**3.1. Метою** викладання навчальної дисципліни «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці» є ознайомлення здобувачів наукового ступеня із основними принципами професійної етики та академічної доброчесності в закладах вищої освіти; формування у них засад академічної культури й етики; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами, володіння якими є необхідним для дотримання вимог академічної доброчесності.

#### 3.2. Завдання:

- формування знань про природу етики та особливості професійної етики;
- розкриття найактуальніших положень, змісту і суті етики науково-педагогічної діяльності;
- формування уявлень про роль і місце академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності;
- ознайомлення із нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності;
- формування умінь застосовувати отримані знання зі сфери академічної доброчесності у навчальній і науковій роботі;
- сприяння формуванню навичок коректної роботи з джерелами інформації та адекватного покликання на них у процесі наукового дослідження;
- інформування про механізми контролю за дотриманням принципів і правил академічної культури та доброчесності.

#### 3.3. Компетентності:

- ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

#### 3.4. Програмні результати навчання:

- РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

### 4. Формат і обсяг курсу

<b>Формат курсу</b>	Навчальний матеріал дисципліни структурований і складається з восьми тем, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає проведення двох контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання. В процесі вивчення курсу здобувачі наукового ступеня також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати ситуативні завдання.
<b>Обсяг дисципліни:</b>	3 кредитів / 90 академічних годин, з яких: лекцій 16 годин, семінарських 16 годин, самостійної роботи 58 годин.
<b>Форми навчання</b>	семінарські заняття, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у поза аудиторний час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

## 5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	сем	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
<b>1-ий семестр</b>					
Тема 1. Предмет, функції і завдання професійної етики.	12	2	2		8
Тема 2. Сутність і зміст предмету педагогічної етики та її функції	12	2	2		8
Тема 3. Педагог як суб'єкт моральних відносин	12	2	2		8
Тема 4. Культура спілкування педагога в системі моральних відносин	9	2	2		5
<b>Усього годин за семестр</b>	<b>45</b>	<b>8</b>	<b>8</b>		<b>29</b>
<b>2-ий семестр</b>					
Тема 5. Академічна доброчесність, особливості у сфері освіти і науки	12	2	2		8
Тема 6. Академічна доброчесність як вияв моральної діяльності особистості	12	2	2		8
Тема 7. Порушення принципів академічної доброчесності	12	2	2		8
Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю	9	2	2		5
<b>Усього годин за семестр</b>	<b>45</b>	<b>8</b>	<b>8</b>		<b>29</b>
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>16</b>	-	<b>58</b>

### Інформаційний обсяг дисципліни

**Тема 1. Предмет, функції і завдання професійної етики.** Визначення професійної етики в системі прикладного етичного знання, її об'єкт і предмет. Професійна етика як спосіб регуляції поведінки в конкретних видах професійної діяльності. Загальні принципи професійної етики: професійний обов'язок і особлива форма відповідальності, професійна солідарність та корпоративність. Приватні принципи професійної етики. Особливості та вимоги до професійної етики в умовах інформаційного суспільства Специфіка й різновиди професійної етики. Професійні деонтології та моральні кодекси.

**Тема 2. Сутність і зміст предмету педагогічної етики та її функції.** Специфіка педагогічної діяльності. Соціокультурна зумовленість тенденцій розвитку педагогічної етики. Місце та роль педагогічної етики у трансформації системи цінностей педагогів та студентів. Творчість та проблема «конкурентоспроможності» в педагогічній діяльності. Відповідність педагога вимогам сучасної вищої школи. Необхідність постійного самовдосконалення педагога. Наукова діяльність як атрибут професійної діяльності педагога у закладі вищої освіти. Елементи наукової рефлексії в структурі діяльності педагога.

**Тема 3. Педагог як суб'єкт моральних відносин.** Моральні відносини педагога як вид суспільних відносин. Ціннісно-регулятивний, безпосередній оцінювальний та безособистісний характер моральних відносин. Особливості моральних відносин на горизонтальному й вертикальному рівнях. Субординаційні і координаційні відносини та їх моральний зміст. Роль совісті, моральної відповідальності, обов'язку та інших чеснот в моральних відносинах. Моральні норми ставлення педагога до своєї праці як віддзеркалення специфіки педагогічної діяльності.

**Тема 4. Культура спілкування педагога в системі моральних відносин.** Культура спілкування: поняття, ознаки, структура, функції. Моральні принципи і норми спілкування. Загальні морально-етичні основи професійно-ділового спілкування. Діалог як основна форма спілкування. Антикультура в спілкуванні: «дефектні рівні» та «бар'єри» спілкування. Значення морально-психологічного клімату в колективі та його вплив на формальні й неформальні стосунки в колективі. Головні принципи ділових стосунків та необхідні індивідуально-психологічні якості викладача вищої школи. Специфіка взаємовідносин у педагогічному колективі.

**Тема 5. Академічна доброчесність: особливості у сфері освіти і науки.** Змістове наповнення поняття «академічна доброчесність» у законі України «Про вищу освіту». Поняття «академічна доброчесність» у структурі моральної свідомості особистості. Складові поняття академічної доброчесності. Принципи академічної доброчесності. Особливості реалізації вимог академічної доброчесності у закладі вищої освіти. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності в Україні. Академічна культура як складова академічної доброчесності.

**Тема 6. Академічна доброчесність як вияв моральної діяльності особистості.** Роль і місце вчинку в моральній діяльності особистості. Проблема співвідношення моральних цілей і засобів моральної діяльності особистості в освітній і науковій сфері. Мотив і результат моральної діяльності особистості в освітній і науковій сфері. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

**Тема 7. Порушення принципів академічної доброчесності.** Основні форми порушення академічної доброчесності в освіті і науці. Різновиди обману в освітньому процесі. Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво: форми вияву, способи боротьби з явищем та запобігання йому Академічний саботаж. Поняття плагіату, його різновиди. Плагіат у науковій діяльності. Принципи коректного використання чужого тексту. Коректна робота з джерелами наукового дослідження. Нормативно-правові засади боротьби з плагіатом. Необ'єктивне оцінювання як свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

**Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю.** Основні прояви академічної недоброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками закладів вищої освіти і здобувачами вищої освіти. Заходи щодо попередження порушень академічної доброчесності. Просвітницька й виховна робота в системі запобігання порушень. Функціонування комісії з питань академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Форми та методи запобігання академічній нечесності.

## **6. Завдання для самостійного опрацювання**

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання, які отримують в кінці семінарського заняття. Практичні завдання відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання практичних завдань проводиться на наступному семінарському занятті.

### **Теми семінарських занять**

Тема 1. Предмет, функції і завдання професійної етики

- Тема 2. Сутність і зміст предмету педагогічної етики та її функції.  
 Тема 3. Педагог як суб'єкт моральних відносин.  
 Тема 4. Культура спілкування педагога в системі моральних відносин.  
 Тема 5. Академічна доброчесність: особливості у сфері освіти і науки.  
 Тема 6. Академічна доброчесність як вияв моральної діяльності особистості.  
 Тема 7. Порушення принципів академічної доброчесності.  
 Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю.

### 7. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- лекції – словесні та наочні методи навчання із елементами проблемного викладу, інтерактивного навчання, інформаційно-ілюстративний підходу;
- семінарські завдання – частково-пошуковий метод навчання (певні елементи матеріалу відомі, решта здобувачі набувають самостійно виконуючи завдання, розв'язуючи задачі тощо);
- консультації – словесний та дискусійний методи.

### 8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет» (на базі платформи Moodle).

### 9. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» [https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1\\_nmz/nakazy/polozhennya\\_pro\\_organizaciyu\\_osvitnogo\\_procesu\\_2024.pdf](https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2024.pdf) та «Положення про організацію освітнього процесу у докторантурі, ад'юнктурі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності» [https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1\\_nmz/nakazy/polozhennya\\_pro\\_organizaciyu\\_osvitnogo\\_procesu\\_u\\_doktoranturi\\_adyunkturi\\_ldu\\_bzhd.pdf](https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_u_doktoranturi_adyunkturi_ldu_bzhd.pdf), а також «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» [https://ubgd-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/nmz\\_ldubgd\\_edu\\_ua/EXqxoV9Q6O5LlLzVYtr9WoBI1P3La2sCGahSVIYjeV5eA?e=Wrr6Uaz](https://ubgd-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/nmz_ldubgd_edu_ua/EXqxoV9Q6O5LlLzVYtr9WoBI1P3La2sCGahSVIYjeV5eA?e=Wrr6Uaz).

<b>Поточний контроль</b>	
Поточний контроль проводиться у формі виконання практичних завдань і контрольних робіт. Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за екзамен.	
<b>Вид робіт</b>	<b>Формат проведення та критерії оцінювання</b>
Контрольна робота	Курсом передбачено виконання двох контрольних робіт. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання контрольної роботи можна отримати до 5 балів
Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на семінарських заняттях можна отримати до 20 балів.

Індивідуальна робота	Здобувачі наукового ступеня мають можливість презентувати поглиблене вивчення матеріалу навчальної дисципліни шляхом проходження курсу «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» на платформі Prometheus. Посилання на курс подано в електронному курсі «Віртуального університету». Отримання сертифікату про проходження курсу оцінюється в 20 балів.
----------------------	--

### Підсумковий контроль

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання здобувачем двох контрольних робіт.

Екзамен (**максимально 70 балів**) складається з двох письмових завдань із переліку, поданого у «Віртуальному університеті».

Критерії підсумкового контролю. Підсумковий контроль здобувача освіти проводять за показниками повноти, відповідності, обґрунтованості, структурної логічності й аргументованості відповідей:

21–25 – у повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно відповів на всі додаткові питання.

16–20 – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; однак не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно відповів на більшість додаткових питань.

11–15 – у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно відповів на половину додаткових питань.

6–10 – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускає суттєві неточності; правильно відповів на менше половини додаткових питань.

1–5 – частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питань, допускаючи при цьому суттєві помилки; правильно відповів на окремі додаткові питання.

0 – не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань; не відповів на жодне додаткове питання.

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, для заліків – “зараховано”, “не зараховано”).

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

### Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91-100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
81-90	<b>B</b>	добре	
71-80	<b>C</b>		
61-70	<b>D</b>	задовільно	
51-60	<b>E</b>		
36-50	<b>FX</b>		



0-35	F	незадовільно	не зараховано
------	---	--------------	---------------

## 10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» [https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1\\_nmz/nakazy/kodeks\\_akademichnoyi\\_dobrochesnosti\\_ta\\_korpo.pdf](https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf)

*Академічні очікування від здобувачів* – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування занять і виконання завдань самостійної роботи.

*Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості:* терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість із поточного контролю;
- заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом підготовки доповідей по відповідних темах та виконання контрольних робіт згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі екзамену.

*Дотримання принципів академічної доброчесності:* роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленню цитуванні.

*Поведінка в аудиторії* – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

## 11. Рекомендована література

### 11.1. Основна:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
2. Васянович Г.П. Морально-правова відповідальність педагога / Г.П. Васянович. Вибрані твори в 5 т.Т.2. Львів : Норма, 2015. 358 с.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика / Г.П. Васянович. Вибрані твори в 7 т. Т. 3. Львів : Норма, 2015. 420 с.
4. Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД. Доступний з: [https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1\\_nmz/nakazy/kodeks\\_akademichnoyi\\_dobrochesnosti\\_ta\\_korpo.pdf](https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf)
5. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2012. 320 с

### 11.2. Додаткова:

1. Васянович Г., Будник О. Ноологічний концепт духовного розвитку майбутнього педагога. Горизонт духовності виховання: колективна монографія / The Horizon of Education collective monograph. Уклали й підготували Йонас Кевішас та Олена Отич. Вільнюс. 2019. С. 154-176.
2. Васянович Г.П. Культурно-гуманітарні засади освітнього процесу і сучасна реальність. Освітні

обрії. 2019. 49 (2), С.4-7.

3. Васянович Г. П. Педагогічна естетика: навчальний посібник. Львів: Норма, 2021. 464 с.
4. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016.
5. Етичний кодекс ученого України. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09/conv?lang=ru#Text>
6. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад.С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
7. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю : монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні / П. О. Селігей. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с
8. Семенов О. М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід : навч. посіб. / О. М. Семенов, О. Л. Фаст. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
9. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.

### **11.3. Інформаційні ресурси:**

1. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів. [Електронний ресурс]. – Доступний з: [https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+AI101+2021\\_T2/course/](https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2/course/)
2. Віртуальний університет ЛДУБЖД. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.nbuv.gov.ua/>